

Sygn. akt IV RC 476/13

1. WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2014 roku

1.1. Sąd Rejonowy w Białymstoku IV Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: SSR Elżbieta Dorota Cyhlik

Protokolant: Aleksandra Kozłowska

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2014 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa K. L.

przeciwko Z. D.

o alimenty

I. Powództwo oddala.

II. Nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa na rzecz adwokat J. T. kwotę 73,80 (siedemdziesiąt trzy 80/100) złotych tym 13,80 złotych (trzynaście 80/100) podatku VAT tytułem wynagrodzenia kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego.

UZASADNIENIE

Powód K. L. po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego Z. D. tytułem alimentów kwoty po 200 złotych miesięcznie. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że przebywa w Zakładzie Karnym w O., gdzie rozpoczął edukację w Liceum Ogólnokształcącym. Zakład Karny nie zapewnia mu wszystkich potrzebnych podręczników i przyborów szkolnych, w związku z czym jego żądanie jest w pełni zasadne (pozew k.3, pismo procesowe k. 41).

Kurator dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego Z. D., w osobie adwokat J. T. wniósł o oddalenie powództwa w całości. Podniósł, że powód w związku z osadzeniem w zakładzie karnym ma zapewnione na koszt Państwa wszystkie podstawowe potrzeby, w tym opiekę medyczną. Nadto jest on osobą pełnoletnią, która tylko i wyłącznie z własnej winy zakończyła edukację na poziomie gimnazjalnym, zaś wystąpienie z powództwem o alimenty stanowi wyraz nadużycia jego prawa podmiotowego (odpowiedź na pozew k. 31 - 32).

Sąd ustalił, co następuje:

K. L. urodził się (...) w B.. Wywodzi się z nieformalnego związku (...), który uznał dziecko przed Sądem Rejonowym w Białymstoku w dniu 18 listopada 1993 r. (sygn. akt IV RNsm 661/95) (odpis zupełny aktu urodzenia k. 10).

Powód K. L. ukończył jedynie gimnazjum, gdzie powtarzał jedną klasę. Próbował kontynuować edukację w Liceum Ogólnokształcącym, ale nie ukończył nawet pierwszej klasy (w szkole był jeden raz). Od 25 marca 2012 roku przebywa w zakładzie karnym za kradzieże, rozboje oraz groźby karalne. Przewidywany okres zakończenia kary to koniec 2016 roku. Podczas pobytu

w zakładzie karnym podjął naukę w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych, aktualnie uczęszcza do II klasy. Cieszy się dobrym stanem zdrowia, nie ma żadnych przeciwwskazań do podjęcia zatrudnienia. Pali papierosy. Nie posiada żadnego majątku ani oszczędności. Przed osadzeniem pracował w firmie (...), zajmującej się produkcją ogrodzeń, osiągając z tego tytułu wynagrodzenie

w wysokości ok. 1000 złotych miesięcznie. Wskazał, że raz na kilka miesięcy otrzymuje kwoty rzędu 50 – 60 zł od matki i babci. Pozwany od urodzenia nie utrzymywał z nim kontaktu (zaświadczenie k. 5, przesłuchanie stron k. 61).

Miejsce pobytu pozwanego Z. D. obecnie nie jest znane, w związku z czym na gruncie niniejszego postępowania był reprezentowany przez ustanowionego kuratora w osobie adwokata J. T.. Z informacji

z Krajowego Rejestru Karnego wynika, iż ma on aktualnie 42 lata oraz był wielokrotnie karany. Obecnie jest ścigany dwoma listami gończymi (informacja

z K. k. 15- 16). Zgodnie zaś z zeznaniami świadka A. L. – matki powoda, pozwany ma wykształcenie zawodowe – tokarz, oraz poza powodem ma dwojkę dzieci ze związku małżeńskiego.

A. L. – matka powoda, ma 40 lat. Pracuje jako magazynier za wynagrodzeniem 345 złotych miesięcznie. Ma na utrzymaniu małoletnią córkę, na którą otrzymuje alimenty w wysokości po 300 złotych miesięcznie. Wskazała, że powód znajdował się pod opieką poradni psychiatrycznej, oraz miał indywidualne nauczanie (zeznania świadka k. 67 – 68).

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 k.r.o., rodzice zobowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. To szczególne unormowanie obowiązku alimentacyjnego polega na tym, że obowiązek rodziców dostarczania środków utrzymania i wychowania trwa dopóty, dopóki dziecko nie zdobędzie, stosownie do swoich uzdolnień i predyspozycji, kwalifikacji zawodowych, czyli do chwili usamodzielnienia się, i to niezależnie od osiągniętego wieku.

Obowiązek przewidziany w art. 133 § 1 kro wygasa z chwilą osiągnięcia przez dziecko odpowiedniego stopnia fizycznego i umysłowego rozwoju, potrzebnego do usamodzielnienia się i do uzyskania środków utrzymania z własnej pracy i z własnych zarobków (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 08 sierpnia 1980 roku w sprawie III CRN 144/80, OSNC 1981/1/20).

Poza powyższym wypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku (art. 133 § 2 k.r.o.).

Mając na uwadze powyższe regulacje prawne, zdaniem Sądu w niniejszej sprawie nie zostały spełnione przesłanki, które powodowałyby powstanie obowiązku alimentacyjnego pozwanego wobec syna K. L.. Powód osiągnął bowiem zdolność i niezbędne warunki do samodzielnego utrzymania się.

Bezspornie powód K. L. jest już osobą dorosłą, młodą, cieszącą się dobrym stanem zdrowia, gdyż nie ma orzeczonego stopnia niepełnosprawności czy niezdolności do pracy. Bezspornym w sprawie był także fakt, iż wszedł on w konflikt z prawem wobec czego został osadzony w zakładzie karnym oraz że przed osadzeniem zakończył edukację na poziomie gimnazjum. Na zajęciach w Liceum Ogólnokształcącym był tylko raz, stąd nie ukończył nawet pierwszej klasy. Obecnie zaś w ramach zakładu karnego kontynuuje edukację w Liceum Ogólnokształcącym dla dorosłych.

Powód z jednej strony podnosił, że alimenty są mu niezbędne na zakup podręczników oraz przyborów szkolnych, których zakład karny nie jest w stanie mu zapewnić, jednak z drugiej nie podjął żadnych starań by te środki pozyskać. Nie złożył żadnych wniosków o wsparcie finansowe do Dyrektora Zakładu Karnego bądź też innych instytucji zajmujących się wsparciem więźniów. Ponadto nie podejmuje on żadnych starań celem podjęcia zatrudnienia w

ramach zakładu karnego, ograniczając się przy tym do oczekiwania na pomoc finansową ze strony osób trzecich. Zważyć należy iż w ocenie powoda, koszt zakupu książek

i przyborów szkolnych na poziomie szkoły średniej stanowi kwotę 2.400 złotych rocznie (200 złotych miesięcznie), jednak wydatków tych w żadnym stopniu nie udowodnił. Kierując się zatem doświadczeniem życiowym zdaniem Sądu kwota ta jest oderwana od rzeczywistości i w żadnym wypadku nie odpowiada realnym kosztom jego edukacji. Powód nie tylko część podręczników i przyborów szkolnych otrzymuje od zakładu karnego, ale i również sporadycznie (raz na kilka miesięcy) otrzymuje kwoty rzędu 50 – 60 złotych od swojej matki lub babki. Stąd w ocenie Sądu kwota ta w pełni zaspokoi potrzeby powoda w tym zakresie, zwłaszcza że pozwany, jak sam zeznał, pali papierosy. Skoro zatem ma środki na zakup jak powszechnie wiadomo drogich używek jakim są papierosy, to tym bardziej powinien znaleźć środki na książki i przybory szkolne, których zakład karny mu nie zapewnia. Powód zdaje się nie dostrzegać, że w zakładzie karnym znalazł się tylko

i wyłącznie z własnej winy, przedkładając łamanie prawa i zyski z tego płynące, ponad kontynuowanie edukacji i zdobycie wykształcenia. Wobec czego powinien samodzielnie ponieść konsekwencje swojego zachowania, zwłaszcza że w ocenie Sądu jego obecne potrzeby życiowe są w pełni zaspokajane w ramach zakładu karnego. Sąd przy tym stoi na stanowisku, że każdy dorosły człowiek powinien w pierwszej kolejności samodzielnie zaspokajać swoje usprawiedliwione potrzeby. Jedynie niezdolność do pracy, pozostawanie w niedostatku z przyczyn niezawinionych przez uprawnionego, może nałożyć na rodziców obowiązek alimentacyjny względem dorosłego dziecka.

W niniejszej sprawie, zdaniem Sądu, nie zostały spełnione przesłanki z art. 133 § 1 k.r.o.

Podstawą uznania zasadności roszczenia alimentacyjnego – poza przesłankami z art. 133 § 1 k.r.o. – jest pozostawanie przez osobę ubiegającą się

o alimenty w niedostatku. Zdaniem Sądu w przedmiotowej sprawie – zgodnie z powyższymi wywodami - nie można uznać, że powód znajduje się w niedostatku. Niedostatek występuje bowiem wtedy, gdy uprawniony nie może własnymi siłami,

z własnych środków zaspokoić swych uprawnionych potrzeb. Powód przebywa w zakładzie karnym, gdzie jest w całości utrzymywany na koszt Państwa, nadto otrzymuje środki finansowe od członków swojej rodziny. Cieszy się przy tym bardzo dobrym stanem zdrowia, stąd nie ma przeciwwskazań do podjęcia zatrudnienia. Trudno także mówić o niedostatku w sytuacji, kiedy stać powoda na palenie papierosów.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd uznał, iż powód jest zdolny do samodzielnego utrzymania się, może podjąć pracę i utrzymywać się sam

z uzyskiwanych dochodów, nie pozostaje także w niedostatku, dlatego też na mocy art. 133 k.r.o. powództwo zostało oddalone.

O kosztach rozstrzygnięto stosownie do art. 102 kpc, zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

O wynagrodzeniu kuratora będącego adwokatem ustanowionym z urzędu orzeczono na podstawie § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 sierpnia 1982 r. w sprawie stawek, warunków przyznawania i wypłaty ryczałtu przysługującego sędziom i pracownikom sądowym za dokonanie oględzin oraz stawek należności kuratorów (Dz. U z 1982, nr 27, poz. 197 z późn. zm) w zw. z § 7 ust. 1 pkt 11 zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 roku, nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).